

### U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ M. F.** a **2/ M. F.**, oboch bývajúcich v T., zastúpených JUDr. Ing. M. P., advokátom so sídlom vo V., proti žalovanému **MUDr. J. K.**, bývajúcemu v T., zastúpenému JUDr. I. R., advokátkou so sídlom v K., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 9 C 112/2005, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21. januára 2010 sp. zn. 8 Co 158/2009, takto

### r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 105,47 € do rúk JUDr. Ing. M. P., advokáta so sídlom vo V..

### O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné rozsudkom z 28. mája 2009 č.k. 9 C 112/2005-342 uložil žalovanému povinnosť zaslať žalobcom 1/ a 2/ do 15 dní písomné ospravedlnenie v znení: „Pán M. F. a pani M. F., ospravedlňujem sa Vám za to, že som Vás jednotlivo alebo spoločne fotografoval bez Vášho súhlasu“. Žalobu zamietol v časti, v ktorej sa žalobcovia domáhali upustenia od ďalších neoprávnených zásahov do ich práva na ochranu osobnosti. V prevyšujúcej časti konanie zastavil. Dospel k záveru, že úspech účastníkov v konaní bol približne rovnaký, preto o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti výroku uvedeného rozsudku, ktorým súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcom a proti výroku tohto rozsudku o trovách konania podal

žalovaný odvolanie. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 21. januára 2010 sp. zn. 8 Co 158/2009 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Rozhodol tiež, že náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutočný stav veci, vyvodil z neho správne právne závery a vec správne právne posúdil. Pokiaľ ide o výrok týkajúci sa náhrady trov prvostupňového konania, odvolací súd vysvetlil, že odvolacia námietka žalovaného „by mala opodstatnenie, avšak vzhľadom na to, že jeho právna zástupkyňa trovy konania vyčíslila až po lehote uvedenej v § 151 ods. 1 O.s.p., je rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania vecne správne z iných dôvodov“. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil odvolací súd poukazom na § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Podľa názoru súdu je dôvodné v danom prípade použiť ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. voči inak úspešným žalobcom, ktorým vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Tropy im nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v povahe a charaktere sporu a tiež v postavení žalovaného, ktorý je invalidný dôchodca.

Výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený výrok rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania, napadol žalovaný dovolaním. Uviedol, že rozhodnutím a postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Opodstatnenosť dovolania vyvodzoval predovšetkým z časti odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku, v ktorej odvolací súd uviedol, že „pokiaľ bola predmetom odvolania žalovaného aj námietka voči trovám prvostupňového konania, javí sa, že táto by mala opodstatnenie, avšak vzhľadom na to, že právna zástupkyňa žalovaného trovy konania vyčíslila až po lehote ustanovenej v § 151 ods. 1 O.s.p., treba rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania považovať za vecne správne z iných dôvodov“. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd nepostupoval správne, keď názor o opodstatnenosti odvolania žalovaného proti výroku o trovách prvostupňového konania nevyjadril vo výroku svojho rozhodnutia. V prejednávanej veci nejde o prípad uvedený v § 151 ods. 1 O.s.p., pretože súd prvého stupňa na pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, rozhodol aj o trovách konania tak, že žiaden z účastníkom nemá právo na náhradu trov konania. Nedošlo teda k situácii, kedy by súd priznal žalovanému náhradu trov konania, žalovaný by ale trovy právneho zastúpenia nevyčíslil. Skutočnosť, že trovy konania nevyčíslil do 3 dní od vyhlásenia rozsudku, nemôže robiť zákonným rozhodnutie súdu prvého stupňa, lebo zákon mu takúto povinnosť neukladá a s nevyčíslením trov právneho zastúpenia v lehote 3 pracovných dní od vyhlásenia rozsudku nespája stratu práva na ich náhradu. Ak súd o odvolaní smerujúcom proti výroku o trovách konania

nerozhodol spôsobom, ktorý vyplýva z posúdenia námietok žalovaného, zasiahol do jeho práva domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva. Navyše, z obsahu odvolania vyplýva, že trovy prvostupňového i odvolacieho konania vyčísлил v odvolaní. Z uvedených dôvodov žalovaný žiadal, aby dovolací súd napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu zmenil tak, že „mu prizná voči žalobcom náhradu trov konania a zároveň mu prizná náhradu trov dovolacieho konania“.

Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu žiadali dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť a priznať im náhradu trov dovolacieho konania 112,68 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátkou, skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods.1 O.s.p.).

V danej veci napadol žalovaný odvoláním dva výroky rozsudku súdu prvého stupňa (vo veci samej a o trovách konania). Odvolací súd prvostupňové rozhodnutie (v oboch napadnutých výrokoch) potvrdil. Tá časť potvrdzujúceho výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorá sa týka trov prvostupňového konania, má povahu uznesenia (viď § 167 ods. 1 O.s.p.), i keď je táto časť súčasťou rozsudku odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalovaného smerujúceho proti výroku rozsudku odvolacieho súdu potvrdzujúcemu výrok o trovách prvostupňového konania treba preto posudzovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktoré upravujú prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. sa uvádzajú uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie; v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p., ale ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. neplatia, ak ide (medziiným) o uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania. To znamená, že procesná prípustnosť dovolania žalovaného smerujúceho proti výroku rozhodnutia odvolacieho súdu o náhrade trov prvostupňového konania je v preskúmanom prípade vylúčená ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p. Vzhľadom na to by dovolanie žalovaného

mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 237 O.s.p.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež so zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na dovolacie námietky žalovaného sa dovolací súd osobitne zameral na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne vadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania (napr. oprávnenia zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Súd prvého stupňa rozhodnutie o trovách konania založil na aplikácii § 142 ods. 2 O.s.p., pričom vychádzal z pomeru úspechu účastníkov v konaní. Z dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu možno vyvodiť, že odvolací súd nepovažoval aplikáciu tohto ustanovenia za správnu (viď časť odôvodnenia, v zmysle ktorej „sa odvolacia námietka žalovaného voči trovám prvostupňového konania javí ako opodstatnená“), napriek tomu ale rozhodnutie o trovách prvostupňového konania považoval za vecne správne (lebo „právna zástupkyňa žalovaného trovy konania vyčíslila až po lehote ustanovenej v § 151 ods. 1 O.s.p.“).

Dovolacia námietka žalovaného, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k procesnej vade konania zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., sa z rozhodujúceho – obsahového hľadiska netýka procesného postupu súdu (samej procedúry prejednávania veci súdom), ale tej zložky činnosti súdu v občianskom súdnom konaní, pri ktorej na základe priebehu a výsledkov konania volí právnu normu, ktorú bude pri rozhodovaní aplikovať, zvolenú normu aplikuje, bližšie interpretuje a prijíma svoje právne závery o posudzovanej veci. Žalovaný súdom v dovolaní vytýka, že v danom prípade nesprávne aplikovali ustanovenia § 142 ods. 2 a § 151 O.s.p. Námietka, že súd nesprávne aplikoval určité ustanovenie zákona alebo že podal jeho nesprávnu interpretáciu, je vo svojej podstate námietkou, že súd svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci. Nesprávne právne posúdenie ale nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorý ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Z dôvodov vyššie uvedených dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že procesnú prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Vzhľadom na to jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

V dovolacom konaní procesne úspešným žalobcom 1/ a 2/ vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu podali návrh na náhradu trov dovolacieho konania a ich výšku vyčíslili. Dovolací súd im priznal náhradu, spočívajúcu v odmene advokáta JUDr. Ing. M. P. (ktorý žalobcov zastupoval už na súde nižšieho stupňa) za jeden úkon právnej služby (spoločne) poskytnutej vypracovaním písomného vyjadrenia žalobcov k dovolaniu (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Pri výpočte náhrady trov dovolacieho konania vychádzal dovolací súd z tarifnej odmeny v zmysle § 10 ods. 8

a § 13 ods. 3 tejto vyhlášky vo výške 98,26 € (49,13 € x 2), čo s režijným paušálom (7,21 €) predstavuje spolu 105,47 €.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 21. júla 2010**

**JUDr. Emil Franciszy, v.r.**  
**predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová